

Zarządzenie Nr 12 /2014
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 14 października 2014 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Rurzycy”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje.

§ 1. Ustanawia się na dwa lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Dolina Rurzycy”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt lub grzybów;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową.

§ 3. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określone zostały w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określony został w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 5. Opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt określony został w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 6. 1. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową.

2. Obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową wskazane zostały w załączniku nr 3 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

ZASTĘPCA REGIONALNEGO
DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
Regionalny Konsultator Przyrody
w Szczecinie
Syberia Jurzyk-Nordlów

¹ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628, poz. 842, M.P. z 2014 r. poz. 835 i z 2014 r. poz. 805, poz. 850 i poz.1002.

**Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 12 /2014
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 14 października 2014 r.**

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń i wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
1.	Stopniowe zacienianie siedliska sosnowego boru chrobotkowego <i>Cladonio-Pinetum</i> , na skutek wzrostu i rozwoju drzewostanu. Zanik jednego z walorów krajobrazowego rezerwatu.	Cięcia pielęgnacyjne mające na celu zwiększenie dostępu światła do powierzchni z chrobotkami i utrzymanie mozaiki mikrosiedlisk i zróżnicowanej struktury drzewostanów borów sosnowych w obrębie, których wykształcił się sosnowy bór chrobotkowy <i>Cladonio-Pinetum</i> Wykorzystaniem pojawiających się spontanicznych naturalnych odnowień gatunków zgodnych z siedliskiem na powyższych powierzchniach. Stosowanie bioolejów do smarowania urządzeń tnących, unikanie wykonywania prac w poza sezonem wegetacyjnym (okresem najintensywniejszego wzrostu i rozwoju chrobotków).
2.	Sukcesja zespołów leśnych w ekosystemach torfowisk.	Okresowe usuwanie nalotu i młodych egzemplarzy drzew i krzewów. Utrzymanie ekstensywnego użytkowania kośnego. Utrzymanie właściwego poziomu uwilgotnienia ekosystemów torfowiskowych.
3.	Podatność drzewostanów na gradacje owadów.	Monitorowanie stanu sanitarnego drzewostanów w ramach obowiązków statutowych Nadleśnictwa.
4.	Naturalna erozja torfowisk źródłiskowych.	Brak sposobów zapobiegania zagrożeniu.
5.	Niedostateczna ilość naturalnych miejsc gniazdowych dla ptaków i mikrosiedlisk związanych z drewnem.	Nie usuwanie drzew dziuplastych, złamanych, pękniętych etc. za wyjątkiem sytuacji zagrożenia dla zdrowia ludzi lub stanu mienia oraz sytuacji klęskowych.
6.	Zagrożenie pożarowe.	Prowadzenie działań prewencyjnych i zwalczających, zgodnych z obowiązującym prawem. Utrzymanie we właściwym stanie dróg pożarowych oraz mostów w granicach rezerwatu
7.	Niedostateczna ilość drewna martwego.	Utrzymanie funkcjonowania ostoi ksylobiontów. Okresowe kontrole ilości martwego drewna uzupełniające stan wiedzy w przedmiotowym zakresie.
8.	Zanikanie źródlisk i związanych z nimi stanowisk cennych gatunków roślin.	Brak metody całkowitego zapobiegania zagrożeniu w granicach rezerwatu. Możliwość ograniczenia zagrożenia przez dostosowanie prowadzenia ewentualnych cięć zupełnych w strefie otuliny, które skutkować mogą gwałtownymi zmianami podniesienia poziomu uwodnienia obszaru w strefie prowadzonej wycinki i jednocześnie zmianom reżimu wód podziemnych i powierzchniowych w obrębie występowania źródlisk, do aktualnego stanu zachowania źródeł. Monitorowanie stanowisk – okresowe kartowanie i ocena stanu występowania.

9.	Brak rozpadu starodrzewia na stokach doliny. Ruch turystyczny w granicach rezerwatu i związane z nim: 1) niekontrolowana penetracja obszarów ochrony ścisłej i czynnej skutkująca wydeptywaniem rzadkich i zagrożonych gatunków roślin oraz płoszeniem obecnych w rezerwacie zwierząt, a w szczególności zwierząt korzystających z tafli jezior i rzeki oraz ich brzegów, 2) zaśmiecanie obiektu.	Utrzymanie do naturalnej śmierci jak największej ilości starych drzew.
10.		Egzekwowanie prawne ograniczeń obowiązujących na gruntach rezerwatu przez służby ochrony przyrody, policję i Straż Leśną. Monitoring ruchu turystycznego w rezerwacie po wyznaczonych szlakach pieszo – rowerowym i kajakowym. Prawidłowe oznakowanie rezerwatu tablicami urzędowymi i regulaminowymi oraz utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) tego oznakowania. Regularne uprzążanie zaśmieceń w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.
11.	Zanieczyszczenie wód.	Pełne i skuteczne zbieranie nieczystości z osad położonych przy rezerwacie. Systematyczne badania stanu fizyko – chemicznego wód.
12.	Presja wędkarska na wodach jezior powodująca niszczenie cennej roślinności nadbrzeżnej i wodnej oraz płoszenie zwierząt korzystających z tafli jezior i ich brzegów (fragmentacje pasa szuwarów, w których gniazduje ornitofauna).	Wskazanie miejsc do cumowania łodzi w ramach prowadzonej gospodarki rybackiej i amatorskiego połowu ryb – docelowe wykluczenie cumowania z brzegów przylegających do strefy ochrony ścisłej oraz stref wyłączonych z budowy nowych pomostów. Usankcjonowanie prawne istniejących pomostów z jednoczesną likwidacją pomostów wzniesionych nielegalnie.
13.	Ruch samochodowy na drogach w rezerwacie.	Egzekwowanie ograniczenia dostępności dróg leśnych nie udostępnionych dla publicznego ruchu samochodowego. Utrzymanie wyznaczonej sieci miejsc postojowych w aktualnej konfiguracji. Regulowanie ruchu, tj. limitowanie ilości pojazdów na dwóch odcinkach dróg Głowaczewo-Przesmyk (0,68km) oraz Czechyn-Wrzosey (0,65km) i okresu ich udostępnienia w przypadku zagrożenia dla stanu środowiska rezerwatu . Utrzymanie całkowitego wyłączenia obszaru rezerwatu z uprawiania turystyki motorowej i sportów motorowych.
14.	Antropopresja (słaby stopień znajomości celów i funkcji rezerwatu).	Podjęcie działań o charakterze edukacyjnym (tablice, ulotki, informacja w internecie, w razie konieczności biletowanie).

**Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 12 /2014
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 14 października 2014 r.**

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań oraz opis czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Utrzymanie ekstensywnych łąk.	Koszenie 50% powierzchni łąk co roku lub całej powierzchni co 2 lata w terminie 15 lipca - 30 września, po odtworzeniu właściwej struktury łąk. Zbiór biomasy po zakończeniu zabiegów i jej usunięcie poza obszar rezerwatu. Całkowite wykluczenie wypasu, nawożenia i odwadniania. Powierzchnia zabiegu – 2,4 ha.	Wydziałenia: 363c i 510c ² .
2.	Usuwanie drzew i krzewów z powierzchni siedliska - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i meccowisk (7230).	Ręczna wycinka (piłami i siekierami) nalotu i podrostu drzew i krzewów w terminie październik 2014 r. – 1 marca 2015 r. lub 1 sierpnia 2015 r. - 1 marca 2016 r. Ręczne zebranie pozyskanej biomasy i wyniesienie jej poza obszar siedliska.	Wydziałenie 363c o powierzchni 0,8 ha.
3.	Cięcia pielęgnacyjne w celu utrzymania mozaiki mikrosiedlisk i zróżnicowanej struktury drzewostanów borów sosnowych w obrębie, których wykształcił się sosnowy bór chrobotkowy <i>Cladonio-Pinetum</i> .	Wydziałenia: <ul style="list-style-type: none"> • 237g– aktualny skład gatunkowy: So 100%, wiek 60 lat, zwarcie: umiarkowane, powierzchnia ogólna zabiegu – 11,16 ha, przewidziana do pozyskania masa drewna 521m³, termin wykonywania działań: październik – listopad 2015 r.; • 238g– aktualny skład gatunkowy: 9So 1Brz, wiek 58 lat, zwarcie: umiarkowane, powierzchnia ogólna zabiegu – 12,51 ha, przewidziana do pozyskania masa drewna 635m³, termin wykonywania działań: październik – listopad 2015 r.; • 426f– aktualny skład gatunkowy: 8Św 2So, wiek 38 lat, zwarcie: umiarkowane, powierzchnia ogólna zabiegu – 1,99 ha, przewidziana do pozyskania masa drewna 80m³, termin wykonywania działań: październik – listopad 2015 r. Rozmiar masowy i intensywność zabiegu w zależności od aktualnej sytuacji w zbiorowisku.	Wydziałenia: 237g, 238g, 426f.
4.	Zabezpieczenie przed szkodami powodowanymi przez	Budowa małopowierzchniowych ogrodzeń zabezpieczających powstające odnowienia naturalne gatunków liściastych zgodnych z siedliskiem na siedliskach grądu. Zadania ciągłe,	Obszar ekosystemów leśnych rezerwatu.

² według Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Płynica z siedziba w Nowej Szwecji na lata 2014 – 2023.

	jeleniowate. Zachowanie wszystkich drzew dziuplastych i martwych.	realizowane w terminach i przy użyciu ilości mb siatki leśnej – zależnych od potrzeb.	
5.	Zabezpieczenie przeciwpożarowe rezerwatu poprzez utrzymanie we właściwym stanie dróg pożarowych wraz z mostami w granicach rezerwatu i miejsc poboru wody.		Droga Szwecja – Piaski (oddz. 33) oraz Czechyn – Wrzosa (oddz. 425). Rzeka Rurzyca k. mostu w Piaskach oraz k. mostu we Wrzosach.
6.	Monitoring pojawiania się gatunków owadów stanowiących zagrożenie dla drzewostanów obecnych w rezerwacie.	<ul style="list-style-type: none"> wiosenne i jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny w statych partiach kontrolnych, wyznaczonych w drzewostanach sosnowych lub wielogatunkowych z przewagą sosny w wieku powyżej 20 lat; obserwacja wylęgów borecznika sosnowego (owadów doskonałych) przy użyciu wylęgarek, ocena liczebności jaj w koronach ściętych drzew – ścinka drzew na płachcie, kontrola opadu ekskrementów, ocena liczebności larw w koronach ściętych drzew, poszukiwania kokonów w runie leśnym oraz w koronach drzew; kontrola wylęgu gąsienic brudnicy mniszki na drzewach z opaskami lepowymi lub na stosach kontrolnych, ocena liczebności gąsienic w koronach ściętych drzew, wykładanie oraz późniejsza kontrola pułapek feromonowych IBL-1, kontrola lotu motyli; obserwacje przebiegu wylęgu motyli poprocha cetyniaka, strzygoni choinówki i barczatki sosnówki przy użyciu wylęgarek, kontrola lotu motyli, ocena zdrowotności jaj w koronach ściętych drzew – ścinka drzew na płachcie, wykładanie oraz późniejsza kontrola pułapek feromonowych IBL-1, kontrola wylęgu gąsienic na drzewach z opaskami lepowymi lub na stosach kontrolnych. 	Obszar ekosystemów leśnych na obszarze całego rezerwatu z zastrzeżeniem, iż ścinka drzew wykonywana będzie poza obszarem ochrony ścisłej.
7.	Demontaż gradzenia uprawy leśnej o długości 630m. Usunięcie gradzenia z obszaru rezerwatu. Realizacja w kwietniu 2015r.		Wydział 130f o powierzchni 1,20ha.

8.	Wyznacza się i wskazuje obszary i miejsca udostępniane dla celów amatorskiego połowu ryb wraz z określeniem sposobów ich udostępniania.	Dla amatorskiego połowu ryb wyznacza się odcinki brzegu i 21 istniejących pomostów wędkarskich (po uregulowaniu ich statusu prawnego) ³ – na wysokości wydzielień 173c [1], 173i [1], 237f [1], 293d [3], 366a [1], 363a [1], 472a [3] – obr. Dobrzyca oraz oddz. 128 [2], 172 [2], 292 [3], 362 [1], 470 [2], miejsca cumowania łodzi [5] – na wys. oddz. 33b (łódzie), na wysokości wydz. 237a (przy pomoście zlokalizowanym na styku wydzielenia 237a z Jeziorem Krapsko Średnie), 363a – 1 miejsce, 362 oraz na akwenach jezior Krapsko Górne, Krapsko Średnie, Dąb z łodzi (bez napędu spalinowego). Dopuszcza się cumowanie łodzi na rzece Rzyrzyca, na odcinku 50m w dół rzeki od mostu w Piaskach oraz 50m w górę nurtu od mostu we Wrzosach.	
9.	Wyznacza się i wskazuje obszary i miejsca udostępniane dla celów rybactwa wraz z określeniem sposobów ich udostępniania.	Połów ryb przy użyciu urządzeń rybackich zgodnie z operatem rybackim (do czasu jego wyekspirowania). Materiał zarybieniowy może obejmować wyłącznie gatunki rodzime dla krajowej ichtiofauny i winien być właściwie dobrany do typu akwenu. Cumowanie łodzi dopuszczone na odcinku 50m w dół rzeki od mostu w Piaskach oraz 50m w górę nurtu od mostu we Wrzosach.	Jeziora: Krapsko Górne, Krapsko Średnie, Dąb.
10.	Utrzymanie we właściwym stanie technicznym (konserwacja) istniejącego oznakowania rezerwatu tablicami urzędowymi, regulaminowymi i informacyjnymi – według potrzeb.	Obszar całego rezerwatu.	
11.	Utrzymanie oraz uzupełnienie infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu dla celów edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie pomostu w celu ograniczenia niszczenia strefy roślinności brzegowej w miejscu przybijania kajaków, z wykorzystaniem materiałów naturalnych – zadanie fakultatywne; • urządzenie miejsca postojowego wraz z punktem obsługi ruchu turystycznego – zadanie fakultatywne; • wykonanie stopni drewniano-ziemnych na odcinkach ścieżek z miejsc postojów do brzegu jeziora, biegnących na skarpach (zadanie do wykonania w miarę potrzeb); • utrzymanie (remonty, konserwacja) pola biwakowego „Wrzosa” na powierzchni 3,6 ha - dla ograniczenia penetracji rezerwatu; • utrzymanie we właściwym stanie miejsc postojowych, bieżące remonty barier i oznakowania – według potrzeb. Monitoring nateżenia ruchu turystycznego na szlaku pieszo – rowerowym i kajakowym – w terminach zależnych od potrzeb.	Jez. Krapsko Średnie – przy „biwaku papieskim”; oddz. 33a; oddz. 238, 239, 293, 363, 472; oddz. 363f (część wschodnia), 363a (część); Oddz. 33a, 238g, 293k, 363f, 472a.	
12.	Uregulowanie stanu prawnego istniejących pomostów i kładek wędkarskich. Likwidacja	Strefa brzegowa jezior: Krapsko Górne, Krapsko Średnie, Dąb.	

³ w trakcie procedury regulacji stanu prawnego istniejących pomostów uwzględnić wyłączenie stref brzegów jezior na wysokości wydzielień 33f,i, 129a,c, 238a, 293a, 363a, 364a,b, 365a, 472h, 511a, 512a z możliwości funkcjonowania tam pomostów oraz fakt, że dopuszczalna odległość pomiędzy sąsiednimi pomostami nie może być mniejsza niż 250 m (z wyłączeniem sąsiedztwa stref ochrony ścisłej).

	nielegalnych pomostów wędkarskich.	dopuszczonych, z zachowaniem odległości min. 250 m pomiędzy nimi.	
13.	Monitoring stanu fizyko-chemicznego wód (rzeki i jezior) w rezerwacie.	Coroczne kontrole stanu wód jezior oraz rzeki Rurzyca w ramach monitoringu realizowanego przez Państwowy Instytut Ochrony Środowiska, w tym wdrożenie comiesięcznego monitoringu stanu jakości i poziomu wód Rurzyca koło miejscowości Wrzosey.	Obszar ekosystemów wodnych rezerwatu.
14.	Monitoring fauny.	Cenzus gatunków ptaków (nurogęś <i>Mergus merganser</i> , gągoł <i>Bucephala clangula</i> , zimorodek <i>Alcedo atthis</i> i kormoran czarny <i>Phalacrocorax carbo</i>). 2x liczenie w okresie lęgowym (IV i V) – raz w ciągu obowiązywania zadań ochronnych. Kontrola stanowisk gatunków objętych ochroną strefową (puchacz <i>Bubo bubo</i> , bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>) - corocznie.	Cały obszar rezerwatu.
15.	Monitoring flory i szaty roślinnej.	Liczenie gatunków z rodzaju <i>Orchidaceae</i> – corocznie. Kontrola stałych powierzchni botanicznych (opis flory) – co 2 lata. Kartowanie oraz opis stanu źródeł i obszarów źródłiskowych – co 2 lata na stałych powierzchniach badawczych.	Oddz. 238a, 363, 510.
16.	Monitoring ilości martwego drewna.	Okresowe kontrole ilości martwego drewna – raz na dwa lata.	Drzewostany w granicach całego rezerwatu.
17.	Monitoring ruchu turystycznego w rezerwacie.	W terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.	Na wyznaczonych szlakach pieszo – rowerowym i kajakowym.
18.	Uprzątnięcie zaśmieceń.	W terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.	Obszar rezerwatu objęty ochroną czynną i krajobrazową – o łącznej powierzchni 542,55 ha.

Handwritten signature

**Załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 12 / 2014
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 14 października 2014 r.**

Lokalizacja obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową w rezerwacie przyrody „Dolina Rurzycy”.

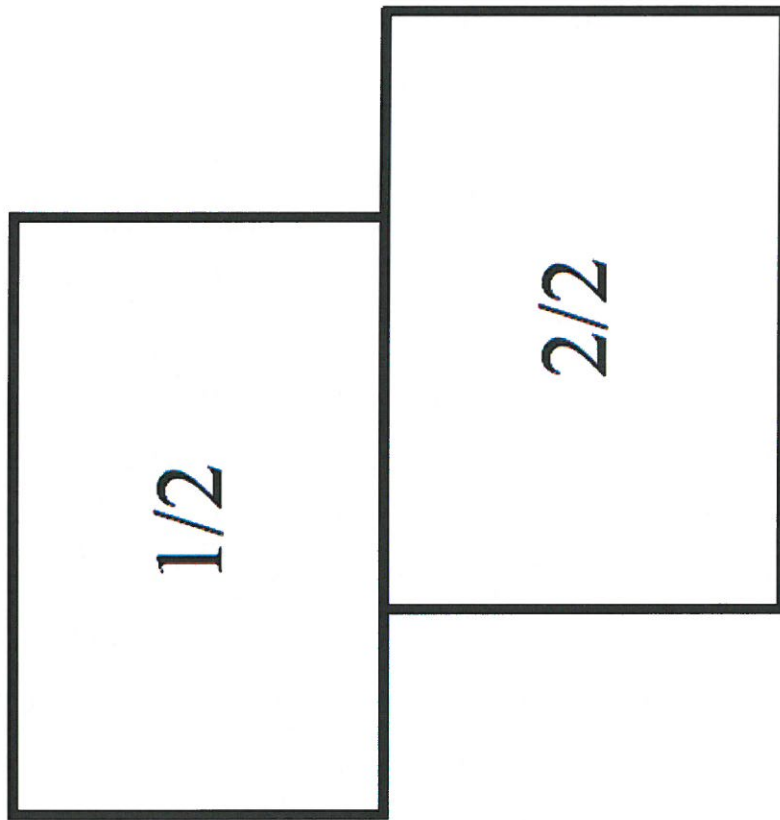
Rodzaj ochrony	Lokalizacja i opis obszaru^{5,6}
Ścisła	Oddziały: 33b, 238a, 363b, 364f, 426a, 426d, 509a, 509b, 510b – łączna powierzchnia 11,35 ha.
Czynna	Oddziały: 33c-j, 129, 130a,b,d,f,g,i, 173, 174a,b, 237, 238b-j, 293, 363a,c-g, 364a-d,g-h, 365a-d, 366a-i, 426b,-c f-h, 472a,b,h, 509 c-f, 510a,c-h, 511a-c, 512a,c oraz wody jeziora Krąpsko Górne (dz. geod. nr 36 – obr. Głowaczewo), Krąpsko Średnie i Dąb (dz. geod. nr 37 i 60 – obr. Czechyn) oraz rzeki Rurzyca (dz. geod. nr 237 – obr. Głowaczewo, 53/2 i 66/2 – obr. Czechyn) – łączna powierzchnia 542,19 ha.
Krajobrazowa	Oddział 33a – powierzchnia 0,36 ha.

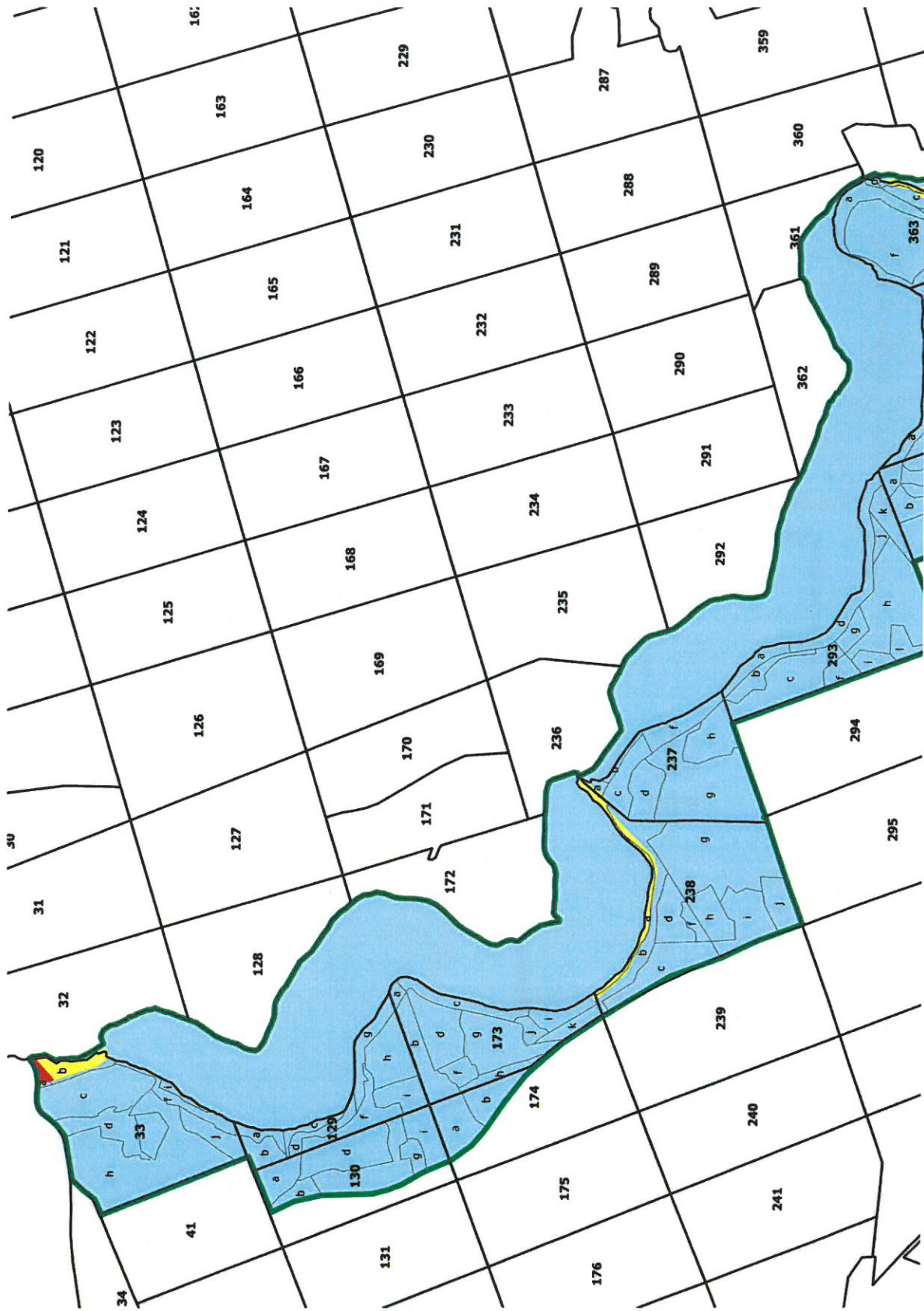
JMP - Uboldat

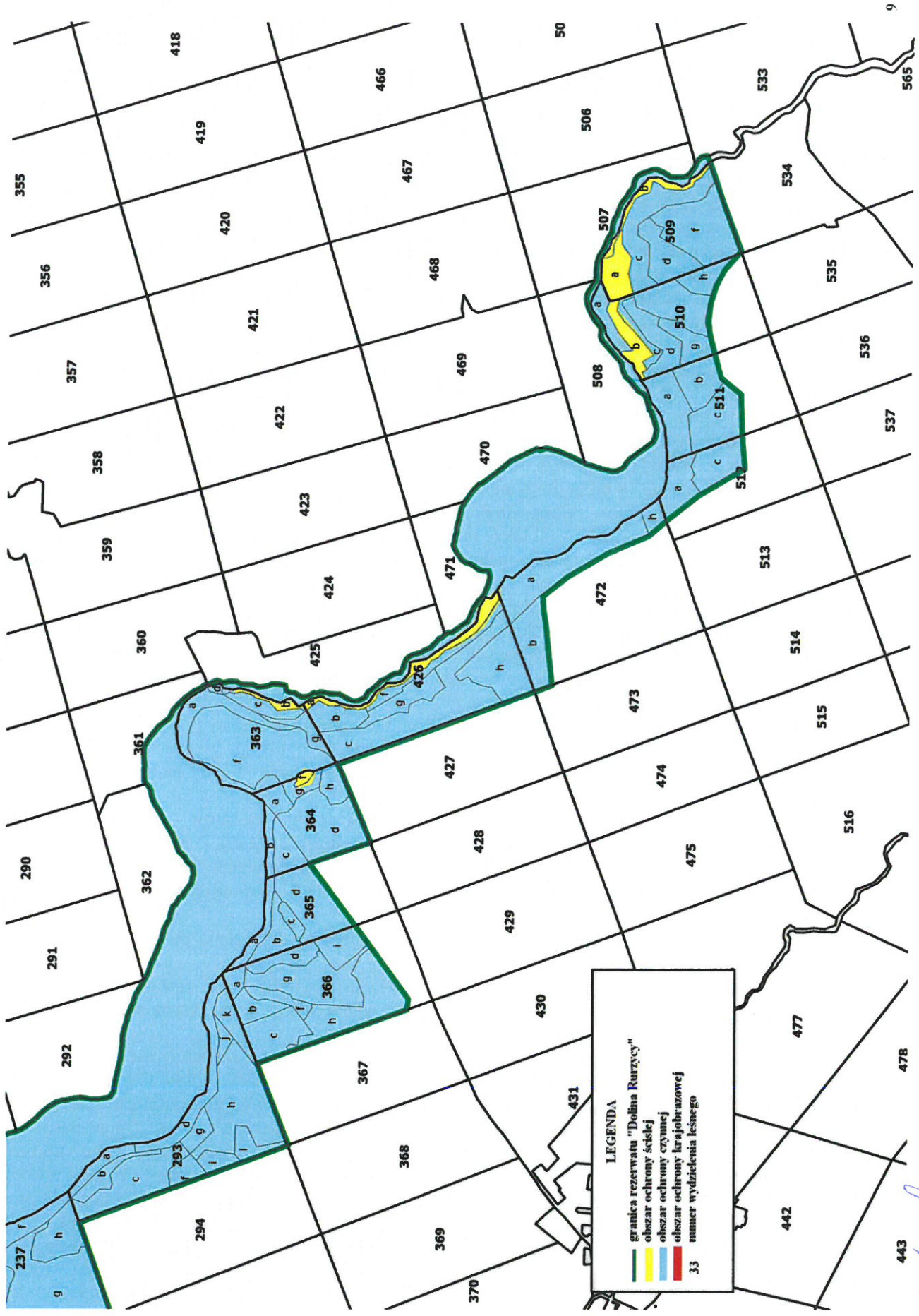
⁵ według mapy lokalizacji obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową w rezerwacie przyrody „Dolina Rurzycy”.

⁶ według Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Płytnica z siedziba w Nowej Szwecji na lata 2014 – 2023.

Mapa lokalizacji obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową w rezerwacie przyrody „Dolina Rurzyca”.

LEGENDA

- granica rezerwatu "Dolina Rurzyca"
- obszar ochrony ścisłej
- obszar ochrony krajobrazowej
- obszar ochrony czynnej
- 33 numer wydziału leśnego

J. Kowalski

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.). Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Dolina Rurzycy” uznany został w 2005 r. w celu zachowania cennych zbiorowisk roślinnych, rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz unikatowych krajobrazów przyrody wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu tj. naturalnych lasów rosnących na stromych zboczach, czystych jezior tworzących długie ciągi rynien oraz pagórkowaty teren z meandrującą rzeką w głębokiej dolinie. Za główne zagrożenia dla ww. przedmiotu ochrony uznano antropopresję, przekształcenia fizyko-chemiczne wód w obiekcie oraz procesy sukcesyjne.

Mając na uwadze aktualny stan przyrodniczy rezerwatu i zidentyfikowane zagrożenia dla celu jego ochrony, wyznaczono w nim obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową oraz zaplanowano szereg działań w zakresie realizacji ochrony czynnej. Obszary objęte ochroną ścisłą pozostawiono naturalnym, spontanicznym przemianom wynikającym z procesów przyrodniczych. Ponadto, w okresie od 1.IV – 31.VI wyłączono strefy brzegowe jezior przyległych do stref ochrony ścisłej (wzdłuż oddz. 32a) z wykorzystania dla masowych imprez wędkarskich.

Na obszarze ochrony czynnej wskazano konieczność prowadzenia cięć pielęgnacyjnych wybranych drzewostanów, koszenia obecnych w obiekcie łąk, usunięcia nalotu drzew i krzewów z powierzchni torfowiska alkalicznego, a także utrzymanie sprawności technicznej (konserwację) infrastruktury służącej funkcji turystyczno – rekreacyjnej, szlaku pieszo – rowerowego, szlaku kajakowego oraz rybackiej jezior. Zaplanowany został także monitoring najcenniejszych gatunków roślin i zwierząt, ilości martwego drewna oraz natężenia ruchu turystycznego w obiekcie.

Przy realizacji cięć pielęgnacyjnych w wydzieleniach 237g, 238g, 426f w celu prześwietlenia siedliska boru sosnowego uwzględniona została jednocześnie poprawa warunków wzrostu najlepszych osobników, zmniejszanie zwarcia koron istotne dla poprawy stanu siedliska przy jednoczesnym wykorzystaniu pojawiających się spontanicznych naturalnych odnowień gatunków zgodnych z siedliskiem. Promowane do wycinki będą w szczególności egzemplarze świerka *Picea bies* i modrzewia *Larix decidua*. Pozostałe drzewostany w strefie ochrony częściowej pozostawione zostają bez ingerencji w celu umożliwienia przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych, w tym zwiększania ilości martwego drewna w obiekcie, z jednoczesnym uwzględnieniem. Monitorowanie ww. przebiegu odbywać się będzie w ramach corocznego przeglądu obiektu realizowanego przez RDOŚ.

Zaplanowano także usuwanie drzew i krzewów z powierzchni siedliska - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230). Zadanie to zrealizowane zostanie w okresie 2014 r. -2016 r. przez Klub Przyrodników w ramach realizowanego projektu life11 nat/Pl/423 „Ochrona torfowisk alkalicznych (kod 7230) w młodogłacjalnym krajobrazie Polski północnej”.

Natomiast obszar ochrony krajobrazowej przewidziany jest do urządzenia punktu obsługi ruchu turystycznego.

Zaplanowane działania ochronne w obiekcie pozwalają na zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych w połączeniu z powyższym wykorzystaniem obiektu.

Zapisy ujęte w niniejszym zarządzeniu dotyczące działań ochronnych i zidentyfikowanych zagrożeń dla celu ochrony obiektu oparto na wynikach weryfikacji walorów przyrodniczych rezerwatu oraz stanu zachowania jego celu ochrony – zawartych w opracowaniu pn. „Materiały podstawowe do planu ochrony rezerwatu Dolina Rurzycy” („ACER” J. K. Dylawerska, M. Dylawerski, 2009) oraz wnioskach z konsultacji społecznych względem projektu planu ochrony przeprowadzonych na przełomie lat 2009- 2010. Wynikają one z dbałości o zapewnienie gatunkom zwierząt spokojnego okresu rozrodu i rozwoju w środowisku naturalnym, jak również ochrony całego ekosystemu rzeki Rurzycy oraz jezior Krąpsko Górne, Krąpsko Średnie i Dąb, stanowiących wraz ze zbiorowiskami rzadkich i chronionych gatunków roślin przedmiot ochrony w rezerwacie.

Specyficzną funkcją rezerwatu jest również historycznie utrwalona funkcja wędkarska. Wędkarze to najczęściej przebywająca w rezerwacie grupa ludzi z całym tego konsekwencjami zarówno dla fauny jak i penetrowanych ekosystemów. Funkcja ta jest szczególnie istotna w kontekście społecznego postrzegania istnienia rezerwatu i zachowania przedmiotu ochrony obiektu. Wprowadzone niniejszym zarządzeniem uregulowania nie wyłączają możliwości korzystania z jezior rezerwatu, lecz ograniczają obszary penetracji i przekształceń ich brzegów.

Projekt zarządzenia został poddany opiniowaniu przez zarządców terenu oraz udziałowi społeczeństwa poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 12 września 2014 r., znak: WOPN-ON.6201.7.2014.AR, w którym powiadomiono o możliwości zapoznania się z treścią przedmiotowego projektu, sposobach i terminie wnoszenia do niego uwag i wniosków oraz organie odpowiedzialnym za rozpatrzenie wszystkich wniesionych uwag i wniosków. W trakcie ww. konsultacji uwagi i wnioski do projektu wniesione zostały przez:

1) Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Pile – pismo z dnia 25 września 2014 r., znak: ZO-732-53/2014, w którym:

- zgłoszono protest przeciw uznaniu świerka pospolitego i modrzewia europejskiego, w załączniku nr 1 pkt 1, za gatunki „ekspansywne i obce” z obowiązkiem ich eliminacji. O zasadności traktowania ww. gatunków za rodzime świadczą wyniki badań zawarte w opracowaniu Instytutu Botaniki PAN pn. Late Glacial and Holocene history of vegetation in Poland based on isopollen maps (Kraków 2004). Zawnioskowano jednocześnie o usunięcie tego zapisu – *zapis zawarty w załączniku nr 1 pkt 1 zaczerpnięto z materiałów podstawowych do projektu planu ochrony dla rezerwatu i odnosić się miał do całości drzewostanów w obiekcie poza obszarami ochrony ścisłej. Wskazanie świerka i modrzewia jako gatunki obce dla terenu rezerwatu, w świetle dostępnych publikacji naukowych i stanowisk środowisk naukowych jest nadal kwestią sporną. Nadmieniam, iż zgodnie z oficjalnym stanowiskiem przedstawianym obecnie na storach Instytutu Ochrony Przyrody w Krakowie jest cyt.: „Kolejnym błędem jest uznawanie, że gatunek, którego naturalny zasięg obejmuje tylko część terytorium danego kraju, zyskuje status rodzimego na całym jego terytorium. Konsekwencją takiego schematu myślenia jest to, że jeżeli wsiedlenia gatunku odbywają się w obrębie tego samego kraju, to nawet gdy obejmują one obszary poza naturalnym zasięgiem, gatunek nie zmienia swojego statusu i pozostaje rodzimy. Przy rozpatrywaniu tego typu sytuacji należy pamiętać, że o statusie gatunku decyduje nie podział administracyjny, ale to, czy jego występowanie w danym miejscu jest wynikiem procesów naturalnych czy też działania człowieka. Nawet krótkodystansowe przemieszczenia osobników w obrębie tego samego kraju, na obszary przylegające do granic naturalnego zasięgu, należy uznać za introdukcje. Gatunki takie mają status rodzimych w na tych obszarach państwa, gdzie występują w sposób naturalny, a status obcych tam, gdzie zostały wprowadzone. Przykładami gatunków introdukowanych poza obszar naturalnego występowania w Polsce są świerk *Picea abies*”.*

*Z uwagi na fakt, iż cięcia pielęgnacyjne w okresie obowiązywania zadań ochronnych prowadzone będą wyłącznie w wydzieleniach 237g, 238g, 426f zapis ten zweryfikowano i dostosowano wyłącznie do zapobiegania zagrożeniu dla zachowania części przedmiotu ochrony w rezerwacie, tj. siedliska sosnowego boru chrobotkowego *Cladonio-Pinetum*. Stopniowe zacienianie siedliska, na skutek wzrostu i rozwoju drzewostanu przyczynia się do zmniejszania powierzchni z chrobotkami, będącymi zarówno elementem cennego zbiorowiska roślinnego, jak i jednym z walorów krajobrazowych rezerwatu;*

- zwrócono się z zapytaniem odnośnie treści załącznika nr 1 pkt 8, tj. na jakiej podstawie uważa się, że zręby do 1 ha powstrzymują zanikanie źródeł? Zapis taki uniemożliwia racjonalne prowadzenie gospodarki leśnej (np. odnowienie sosny). Zdaniem RDLP zapis taki nie ma żadnego merytorycznego uzasadnienia, więc zażądano jego wykreślenia – *uzasadnieniem dla ww. zapisu była zasada*

przezorności. Oczywiście, nie ma jednoznacznej dokumentacji potwierdzającej, że to wyłącznie w wyniku zrębów zupełnych zakłócone zostały stosunki wodne w źródłiskach gdyż nie prowadzono ich w ramach jakichkolwiek badań naukowych (z ciągłym monitoringiem poziomu wód w siedliskach i obszarze realizacji cięć). Wpływ ten nadal uznawany jest wyłącznie za potencjalny. Zacytowany zapis nie stanowi, że zręby do 1 ha powstrzymują w całości zanikanie źródeł, ale w znacznie mniejszym stopniu powodują ingerencję w warunki hydrologiczne zlewni rezerwatu i przedmiotowych źródeł (nie zakłócając w sposób istotny zatrzymywania wody w siedlisku). Otulina dla omawianego rezerwatu wyznaczona została prawnie w rozporządzeniem nr 13/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 15 lipca 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Dolina Rurzyca” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 59, poz.1325) w celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Zagrożeniem zewnętrznym w tym przypadku jest wykonywanie cięć zupełnych, które skutkować może gwałtownymi zmianami uwodnienia obszaru w strefie prowadzonej wycinki i zmianie reżimu wód podziemnych i powierzchniowych w obrębie występowania źródeł. Wielkość powierzchni dopuszczalnych rębni w otulinie zaproponowali wykonawcy materiałów podstawowych do planu ochrony dla rezerwatu i zapisy te poddawane były konsultacjom społecznym i opiniowaniu Regionalnej Rady Ochrony Przyrody i Nadleśnictwa Płytnica podczas wyłożenia projektu planu ochrony dla rezerwatu (który nie został ostatecznie zatwierdzony z uwagi na brak dokumentacji planów zadań ochronnych dla pokrywających się z rezerwatem obszarów Natura 2000) oraz konsultacji społecznych do projektów zadań ochronnych dla rezerwatu ustanawianych na lata 2009-2013. Zapis ten nie został w trakcie ich trwania w jakikolwiek sposób zanegowany. Gospodarka leśna, uwzględniająca w tym przypadku odstępianie od zrębów na określonej powierzchni w granicach otuliny, kwalifikuje się do pojęcia „zrównoważona”. Mając na względzie fakt, iż prowadzenie jakichkolwiek cięć w otulinie rezerwatu wymaga, na podstawie art. 13 ust. 3b ustawy o ochronie przyrody, uprzedniego uzyskania uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie dotychczasowy zapis zmieniono na: „Możliwość ograniczenia zagrożenia przez dostosowanie prowadzenia ewentualnych cięć zupełnych w strefie otuliny, które skutkować mogą gwałtownymi zmianami podniesienia poziomu uwodnienia obszaru w strefie prowadzonej wycinki i jednoczesnym zmianom reżimu wód podziemnych i powierzchniowych w obrębie występowania źródeł, do aktualnego stanu zachowania źródeł. Monitorowanie stanowisk – okresowe kartowanie i ocena stanu występowania”. Przy wydawaniu ww. uzgodnienia uwzględniony zostanie aktualny stan zachowania źródeł i dostosowane zostaną do niego wytyczne odnośnie prowadzenia ewentualnych zrębów zupełnych;

- zwrócono uwagę na brak wskazania w załączniku nr 1 pkt 11 podmiotu, który będzie monitorował oraz kanalizował turystykę i rekreację wodną, ustalał natężenie ruchu kajakowego, łodzi, biletował, itd. Zwrócono się zapytaniem, dlaczego sprzątanie śmieci ma się odbywać tylko w okresie „październik – listopad”? – kwestia skanalizowania ruchu turystycznego pieszo – rowerowego i kajakowego odbędzie się na mocy zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie wyznaczenia szlaku wodnego w rezerwacie przyrody „Dolina Rurzyca” oraz w sprawie wyznaczenia szlaków pieszo i rowerowego, miejsca palenia ognisk, wyrobów tytoniowych i źródeł światła o otwartym płomieniu oraz miejsca biwakowania w rezerwacie przyrody „Dolina Rurzyca”, które wydane zostaną równocześnie z przedmiotowymi zadaniami ochronnymi dla rezerwatu. Monitoring natężenia ww. ruchu, na chwilę obecną możliwy będzie wyłącznie w ramach przeglądów terenowych rezerwatu przez RDOŚ oraz ewentualne, punktowe i czasowe rozwieszenie w obiekcie urzędzeń monitorujących. W przypadku wystąpienia sytuacji nieprzewidzianych w przedmiotowych działaniach ochronnych, np. negatywnego oddziaływania ruchu turystycznego po ww. szlakach

na cel ochrony rezerwatu, podjęte zostaną działania zmierzające do uchylecia aktów wyznaczających te szlaki bądź po odrębnych ustaleniach z zarządcami terenu, tj. Nadleśniczym Nadleśnictwa Płynica (w odniesieniu do szlaku pieszo – rowerowego), zarządcami i użytkownikami cieków i akwenów w rezerwacie oraz organizacjami pozarządowymi działającymi lokalnie na rzecz ochrony przyrody i turystyki, rozważone zostanie wprowadzenie jakichkolwiek limitów udostępnienia i sprawowania nad nim stałego nadzoru. Uwaga dotycząca terminu uprzątnięcia zaśmiecen jest w pełni uzasadniona, dlatego też treść dotychczasowego zapisu została zmieniona na: „Egzekwowanie prawne ograniczeń obowiązujących na gruntach rezerwatu przez służby ochrony przyrody, policję i Straż Leśną. Monitoring ruchu turystycznego w rezerwacie po wyznaczonych szlakach pieszo – rowerowym i kajakowym. Prawidłowe oznakowanie rezerwatu tablicami urzędowymi i regulaminowymi oraz utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) tego oznakowania. Regularne uprzątnięcie zaśmiecen w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb”. Ponadto monitoring ruchu turystycznego wpisano jako odrębne działanie ochronne w załączniku nr 2 lp. 17 do zarządzenia;

- identyczne j.w. uwagi przedstawiono do treści załącznika nr 1 pkt 12 – w załączniku nr 1 wskazane zostały wyłącznie zagrożenia dla celu ochrony rezerwatu i ogólne metody zapobiegania im. Szczegółowe dane odnośnie prowadzonego monitoringu ujęto w konkretnym działaniu ochronnym, tj. w załączniku nr 2 lp. 13;
- zwrócono uwagę, iż zapis w załączniku nr 1 pkt 14 o stosowaniu bioolejów jest zbędny, gdyż ich stosowanie jest standardem w Lasach Państwowych, a zapis o konieczności prowadzenia prac poza sezonem wegetacyjnym jest nieuzasadniony merytorycznie. Zażądano jego wykreślenia – Zapis o konieczności stosowania bioolejów oparto na wynikach kilkunastoletnich badań prowadzonych w Katedrze Techniki Leśnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zawartych w publikacji - *Ekologiczne i eksploatacyjne aspekty stosowania w lasach środków smarnych mineralnych i roślinnych w układach tnących pilarek łańcuchowych* (2004, Wyd. Roczniki Akademii Rolniczej w Poznaniu, Rozprawy Naukowe. Zeszyt Nr 350. s. 151), w której wykazano przypadki zanieczyszczenia środowiska leśnego różnymi olejami, w tym olejami służącymi do smarowania układu tribologicznego piły łańcuchowej (pracującego w układzie otwartym). Jako przyczyny występowania ww. sytuacji, pomimo obowiązujących w Lasach Państwowych standardów, podano brak odpowiedniego nadzoru nad wykonawcami prac w terenie oraz biodegradowalność oferowanych na rynku olejów. Stosowanie bioolejów na gruntach rezerwatu i jego bezpośredniego sąsiedztwa jest szczególnie istotne ze względu na lokalizację źródeł przeplatających się z torfowiskami i lasami w granicach przedmiotowego obiektu.
*Termin prowadzenia cięć pielęgnacyjnych uzależniono od obecności chrobotków *Cladonia sp.* rosnących w wydzieleniach 237g, 238g, 426f. Prowadzenie prac po okresie wegetacyjnym, umożliwi uniknięcie przypadków niszczenia runa porostowego w okresie jego naintensywniejszego wzrostu i rozwoju podczas mechanicznej wycinki, przemieszczania, składowania i wywozu pozyskanego drewna. Uwzględniając powyższe oba zapisy pozostawiono bez zmian;*
- w załączniku nr 2 pkt 6 zapis: „jesienne poszukiwania” zaproponowano zastąpić zapisem: „całoroczny monitoring i diagnostyka szkodników pierwotnych i wtórnych, prowadzone zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu” – mając na względzie zasadność uwagi, treść dotychczasowego zapisu zmieniono i uszczegółowiono, po konsultacjach z Nadleśnictwem Płynica, na: „Monitoring pojawiania się gatunków owadów stanowiących zagrożenie dla drzewostanów obecnych w rezerwacie:
 - wiosenne i jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny w stałych partiach kontrolnych, wyznaczonych w drzewostanach sosnowych lub wielogatunkowych z przewagą sosny w wieku powyżej 20 lat;
 - obserwacja wylęgów borecznika sosnowego (owadów doskonałych) przy użyciu

wylęgarek, ocena liczebności jaj w koronach ściętych drzew – ścinka drzew na płachtę,

- kontrola opadu ekskrementów, ocena liczebności larw w koronach ściętych drzew, poszukiwania kokonów w runie leśnym oraz w koronach drzew;
- kontrola wylęgu gąsienic brudnicy mniszki na drzewach z opaskami lepowymi lub na stosach kontrolnych, ocena liczebności gąsienic w koronach ściętych drzew, wykładanie oraz późniejsza kontrola pułapek feromonowych IBL-1, kontrola lotu motyli;
- obserwacje przebiegu wylęgu motyli poprocha cetyniaka, strzygoni choinówki i barczatki sosnówki przy użyciu wylęgarek, kontrola lotu motyli, ocena zdrowotności jaj w koronach ściętych drzew – ścinka drzew na płachtę, wykładanie oraz późniejsza kontrola pułapek feromonowych IBL-1, kontrola wylęgu gąsienic na drzewach z opaskami lepowymi lub na stosach kontrolnych.”

2) Nadleśnictwo Płytnica z siedzibą w Nowej Szwecji (mail z dnia 29 września 2014 r. oraz pismo z dnia 2 października 2014 r., znak: ZG-732-36/2014), w których:

- zwrócono uwagę na błędnie podana numerację wydziałów leśnych w załączniku nr 2 do zarządzenia punkt 1, tj. zamiast dotychczasowych powinny być: 44c na 363c, 67c na 510 c oraz w punkcie nr 6 „jesienne poszukiwania”: zamiast oddz. 132 f i 533 d powinien być oddział 130i – *uwagi uwzględniono w całości w treści zarządzenia;*
- zwrócono uwagę, iż całkowita eliminacja takich gatunków jak świerk pospolity czy modrzew europejski jest niecelowa, ze względu na to, że są to gatunki rodzime, a zasięg ich występowania w skali kraju jest przedmiotem ciągłej dyskusji. Na terenie Nadleśnictwa nie wykazują one również cech gatunku ekspansywnego – *odpowiedź identyczna jak w przypadku uwagi RDLP w Pile;*
- zwrócono uwagę, iż wykonywanie zrębów zupełnych o powierzchni poniżej 1 ha w praktyce będzie utrudnione. W przypadku siedlisk odpowiednich dla sosny odnowienie tego gatunku na tak małych powierzchniach staje się problematyczne, a niekiedy wręcz możliwe ze względu na wymagania świetlne gatunku oraz presję zwierzyny – *odpowiedź: identyczna jak w przypadku uwagi RDLP w Pile;*
- zwrócono uwagę, iż projekt zarządzenia nie określa jednoznacznie, kto będzie ponosił koszty wykonywania zabiegów ochronnych niezwiązanych bezpośrednio z działalnością Nadleśnictwa Płytnica na terenie rezerwatu, tj.: koszeniem powierzchni łąk, likwidacją nielegalnych pomostów wędkarskich, monitoringiem stanu fizyko – chemicznego wód, monitoringiem fauny, monitoringiem flory – szaty roślinnej. Poinformowano także, że Lasy Państwowe, zgodnie z zapisami ustawy o lasach, otrzymują dotacje docelowe z budżetu państwa na zadania zlecone przez administrację rządową, między innymi realizację zadań ochronnych w rezerwatach – *odpowiedź: Koszenie łąk wykonane może być w ramach dopłat bezpośrednich lub ze środków pozyskanych przez Nadleśnictwo z rezerwy celowej na ochronę przyrody. Monitoring stanu fizyko – chemicznego wód realizowany będzie w ramach badań (monitoringowych) Państwowego Instytutu Ochrony Środowiska, po ustaleniu statusu prawnego wszystkich pomostów wędkarskich ich likwidacja nastąpi przez zarządcę wód (Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie) lub rybackiego użytkownika obwodu rybackiego, który sprzedając zezwolenia na amatorski połów ryb powinien zapewnić wędkarzom korzystanie z legalnych i bezpiecznych kładek wędkarskich. Monitoring fauny i flory realizowany będzie, z początku, w ramach corocznych przeglądów rezerwatu przez RDOŚ, chociaż nie wykluczono zainteresowania przedmiotowym tematem przez Uczelnię Wyższą i jednostki badawcze w ramach realizowanych badań naukowych. Przykładowo, w roku bieżącym, badania te w zakresie ryb realizowane były przez Katedry Ekologii i Zoologii Kręgowców Uniwersytetu Łódzkiego;*

3) Pan Piotr Letki (rybacki użytkownik wód w rzeki Rurzyca oraz jezior w granicach rezerwatu) w piśmie z dnia 3 października 2014 r., w którym:

- zwrócono uwagę, iż właściwie zostały rozpoznane miejsca wymagające ochrony ścisłej, ale niewłaściwie określony został ich zasięg - w związku z przyjęciem obszarów wynikających z wydzieleni leśnych, a nie rzeczywistych zakresów tych obszarów. Rażącem tego przykładem jest oddz. 238a (odcinek około 1100m graniczy z jeziorem Krępsko Górne), którego połowa obejmuje torfowisko wysokie wymagające ochrony a druga część już zupełnie inne siedlisko nie wymagające ochrony ścisłej. Na końcu tej części – 350m od torfowiska, przy ujściu Rurzycy znajduje się miejsce cumowania łodzi, w związku z tym wnioskuje się o utrzymanie w tym miejscu 50 metrowej strefy cumowania łodzi na wysokości sąsiedniego oddziału 237a (zapis do załącznika 2 pkt 8). W przeciwnym razie istniejące miejsce w Piaskach jest oddalone o około 3 km od wyżej wymienionego miejsca i dopłynięcie oraz powrót zajęłoby ponad 3 godziny, co w praktyce uniemożliwiłoby prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej. Ponadto, takie przedłużanie trasy uznano za niepotrzebne, gdyż powodowałoby zwiększenie natężenia ruchu łodzi,
- zwrócono uwagę, iż w całej dokumentacji do planu ochrony rezerwatu nie znaleziono konkretnego uzasadnienia dla wyłączenia oddziału 33i z budowy pomostów. Zawniosowano o wykreślenie przedmiotowego zapisu, gdyż jest to jedyne miejsce, które nie wymaga pokonywania dużych różnic wysokości między brzegiem jeziora a terenem dookoła i umożliwia dotarcie ludzi mających ograniczone możliwości ruchowe. Dojść można tu drogą od miejsca postojowego w oddziale 33a przeznaczonego na obsługę ruchu turystycznego,
- zawniosowano o zmianę zapisu w załączniku nr 2 pkt 8 z: „Dopuszcza się cumowanie łodzi na odcinku 50m w dół rzeki od mostu w Piaskach oraz 50m w górę nurtu od mostu we Wrzosach” na „Dopuszcza się cumowanie łodzi na rzece Rurzycy, na odcinku 50m w dół rzeki od mostu w Piaskach oraz 50m w górę nurtu od mostu we Wrzosach”.

*Odpowiedź: w przypadku wydzielenia 238a, w granice obszarów ochrony ścisłej włączono siedliska lasów łęgowych i olsów źródliskowych (91E0) oraz źródliska wapienne (7220) wraz z ich strefami buforowymi, zabezpieczającymi głównie przed zmianą stosunków wodnych. Wydzielenie 33i zaklasyfikowane jest w całości także jako siedlisko priorytetowe, tj. lasy łęgowe i olsy źródliskowe (91E0), a nie torfowisko. Są to najbardziej naturalne lasy w całej dolinie Rurzycy ze zbiorowiskami roślinności charakterystycznej dla łęgów nadrzecznych (jesionowych i wiązowych) głównie występujących w obszarach źródliskowych *Ficario-Alnetum*, *Ficario-Ulmetum minoris* i nadrzecznych łęgów olszowych *Cardamino-Alnetum glutinosae* i wierzbowych *Salicetum pentandro-cinereae*. Powyższe siedlisko jest ważnym miejscem jako ostoja dla gatunków zagrożonych i rzadkich roślin, w tym: piórosza pierzastego *Ptilium crista-castrensis*, fałdownika nastroszonego *Rhytidiadelphus squarrosus*, fałdownika nastroszonego *Rhytidiadelphus squarrosus*, torfowca nastroszonego *Sphagnum squarrosum*, torfowca kończystego *Sphagnum fallax*, torfowca zanurzonego *Sphagnum inundatum*, torfowca błotnego *Sphagnum palustre*, turzycy dwupiennej *Carex dioica*, nasieźrzala pospolitego *Ophioglossum vulgatum*, czartwy pośredniej *Circaea intermedia*, śnieżyczki przebiśnieg *Galanthus nivalis*, manny gajowej *Glyceria nemoralis*, wakroty zwyczajnej *Hydrocotyle vulgaris*, listery jajowatej *Listera ovata*, widłaka goździstego, tojeści bukietowej *Lycopodium clavatum*, gruszczyki zielonawej *Pyrola chlorantha*, gruszczyki średniej *Pyrola media*, gwiazdnicy bagiennej *Stellaria uliginosa* i kozłka dwupiennej *Valeriana dioica*, a poprzez niedostępność istotną ostoją fauny. Ponadto, cały obszar wydzielenia 33i nie jest w żaden sposób udostępniony dla ruchu pieszego, czy ruchu pojazdów, w tym także osób z ograniczonymi możliwościami ruchowymi. Osoby te mogą przedostać się ze sprzętem pływającym do rzeki Rurzycy bezpośrednio z wydzielenia 33a, a następnie przepłynąć na jezioro Krępsko Górne. Ewentualna budowa nowych pomostów na ww. jeziorze na granicy z wydzieleniem 33i wiązałaby się z przemieszczaniem się (penetracją) ludzi siedliska lasu łęgowego i źródlisk (wydeptywaniem roślinności i zaśmiecaniem obiektu) oraz z penetracją i fragmentacją roślinności brzegowej w miejscu budowy pomostu. Powyższe stanowi zagrożenie dla zachowania części przedmiotu ochrony*

w rezerwacie, tj. cennych zbiorowisk roślinnych, rzadkich i chronionych gatunków roślin. Identyfikacja sytuacji odnosi się do cumowania na odcinku styku jeziora Krępsko Średnie z wydzieleniem 238a. Możliwość cumowania, w odniesieniu do wydzielenia 237a odnosić się może, w tym przypadku, wyłącznie istniejącego pomostu zlokalizowanego na brzegu tego wydzielenia styku z Jeziorem Krępsko Średnie. Nie uwzględnia to możliwości cumowania w pasie roślinności brzegowej poza pomostem.

Uzasadnienie dla wyłączenia z budowy pomostów zawarto także w treści opracowanej dokumentacji do projektu planu ochrony (fragmentowo na stronach 43, 50, 57, 61-63, 78, 94, 98). Nadmieniam, że sam zakaz budowy pomostów wynika nie z niniejszych zadań ochronnych ale z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody. Zadania wskazują jedynie, które z istniejących pomostów mogą być użytkowane do amatorskiego połowu ryb, po uregulowaniu ich statusu prawnego.

Po ponownym przeanalizowaniu całej dokumentacji rezerwatu, w projekcie zadań ochronnych nie ujęto możliwości budowania nowych pomostów wędkarskich (zmodyfikowano zapisy załącznika nr 1 lp. 13 i załącznika nr 2 lp. 8 i lp. 12). Kwestia ewentualnej lokalizacji i budowy nowych pomostów rozstrzygana będzie, na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, w formie indywidualnych zezwoleń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. Uprzednio uregulowany musi być jednak status prawny wszystkich istniejących pomostów w rezerwacie.

W treści załącznika nr 2 lp. 8 dodano także zapis uszczegóławiający możliwość cumowania przy pomoście zlokalizowanym na styku wydzielenia 237a z Jeziorem Krępsko Średnie oraz uwzględniono uwagę odnośnie zmiany dotychczasowego zapisu na „Dopuszcza się cumowanie łodzi na rzece Ryrzycy, na odcinku 50m w dół rzeki od mostu w Piaskach oraz 50m w górę nurtu od mostu we Wrzosach”.

Szczecin, dnia 13 października 2014 r.

Sporządził:

Wnioskodawca:

SPECJALISTA
Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Agnieszka Raclawska

NACZELNIK
Wydziału Ochrony Przyrody
i Obszarów Natura 2000
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Marcin Dziubak

Ocena skutków regulacji (OSR)
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie
ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Dolina Rurzycy”

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.).

2. Konsultacje społeczne

Projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Lista uczestników konsultacji społecznych:

- 1) Nadleśnictwo Płytnica z siedzibą w Nowej Szwecji;
- 2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile;
- 3) Urząd Gminy Wałcz;
- 4) Starostwo Powiatowe w Wałczu;
- 5) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu;
- 6) Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie;
- 7) Pan Piotr Letki;
- 8) Klub Przyrodników;
- 9) społeczeństwo – udział zagwarantowany poprzez wydanie obwieszczenia w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ oraz wywieszenie na tablicach ogłoszeń RDOŚ, Urzędu Gminy Wałcz, Nadleśnictwa Płytnica z siedzibą w Nowej Szwecji, RDLP w Pile i RZGW w Poznaniu).

Rozpatrzenie wniesionych uwag i wniosków zawarto w uzasadnieniu do niniejszego zarządzenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa. Koszty zaplanowanych zabiegów ochrony czynnej szacowane będą w roku przystąpienia do przedmiotowych prac. Część z tych środków zapewnią dotacje pozabudżetowe, m.in. z funduszy finansujących ochronę środowiska.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Zarządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy, natomiast do wykonywania zadań ochrony czynnej mogą zostać zatrudnione lokalne firmy oferujące np. usługi leśne, przeprowadzające inwentaryzacje przyrodnicze/monitoring, zbieranie śmieci, utrzymanie sprawności technicznej oznakowania obiektu.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Zadania ochronne nie wprowadzają żadnych dodatkowych ograniczeń prawnych, gdyż wszelkie zakazy obowiązujące w rezerwacie wynikają wprost z art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 1) Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 103 z 25.04.1979 r., str. 1-18, ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.1, str. 98 ze zm.);
- 2) Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 r., str. 7-5 ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 ze zm.).

